

Artikel til Skoven juni 2010.

Pro Silva diskuterer:

Naturnært skovbrug i Skov- og Naturstyrelsen og certificering.

De to første ekskursioner med emnerne naturnært skovbrug på Skov- og Naturstyrelsens arealer er gennemført med god tilslutning. Kun savnede vi måske nogle flere skeptikere af konceptet. De markante kritikere, der udtrykte sig i fagpressen på et tidspunkt, kunne vi have forventet ville møde op og konfrontere virkeligheden. Det gjorde de kun meget sparsomt, og diskussionerne udviklede sig derfor mere til ”hvordan gør vi?” i stedet for ”skal vi gøre det?”

Generelt blev vi forsikret om, at Skov- og Naturstyrelsen absolut ikke har til hensigt ”at lade træerne vokse vildt”. Det naturnære koncept indebærer, at man i højere grad end hidtil vil lade naturen hjælpe der, hvor den kan, og så, hvor god skov kan vokse, at pleje det, der kommer ud deraf, så resultatet bliver kvalitetstræ. Den største hindring for gennemførelsen af den strategi bliver måske Skov- og Naturstyrelsens generelle besparelser – bevillingerne er meget skræbete!

På Skov- og Naturstyrelsen Himmerland viste Skovrider Bent E. Andersen og hans folk os engageret rundt i skoven, som stadig bærer stærkt præg af de store stormfald, der har hærget den. Ekskursionen var derfor også specielt koncentreret om foryngelsesproblemerne på stormfladerne og i stormhullerne og, hvordan den naturnære koncept blev praktiseret her. Et udpluk af dagens emner:

Ekskursionen første punkt gik til en bevoksning af mellemaldrende nål med flere træarter iblandet, som var stærkt revet op af stormen, men hvor hullerne var begrænsede i størrelse. Der var her en god selvforyngelse af de forskellige arter og enighed om, at naturen selv ville sørge for foryngelsen. Ved fornuftig pleje af kulturen ville kvalitetstræ også kunne dyrkes. Der var planer om at indbringe mere løv i bevoksningen og, forslaget var indplantning af bøg i grupper under den resterende stående bevoksning, hvor lysforholdene ville begunstige denne art.

Ekskursionen bragte os senere til de større stormfaldsflader, hvor problemerne med naturlig foryngelse var langt større. Man havde her indplantet bøg på fladen i grupper og forventede herefter en naturlig foryngelse genereret fra de omliggende nåltræsbevoksninger. Fladerne var ved at blive græsbundne og, der var enighed om, at det nok var nødvendigt at gå mere radikalt til værks med indplantninger, såfremt kulturen skulle udvikle sig til en kvalitetsbevoksning.

Dagen bragte mange andre diskussioner på banen, bl.a. i en ældre kvalitetsbevoksning af rødgran/douglas. Traditionelt skovbrug ville her utvivlsomt diktere en økonomisk optimal realisering gennem en renafdrift og gentilplantning. Det ville medføre en stor kulturflade og mærkbar påvirkning af de omgivende bevoksninger. Hvor højt skulle den naturnære fane holdes? Der var ikke enighed om svaret, som afhang af mange faktorer – generelt selvfølgelig af ejers målsætning og økonomiske robusthed.

En givtig dag med strålende solskinsvejr i en smuk skov – og måske lidt klogere derfra.

Ekskursionen til Skov- og Naturstyrelsen Øresund beskrives i anden artikel i dette nummer.

Som et samlet indtryk fra ekskursionerne kan man vel uddrage, at naturnær drift har mange uafklarede aspekter, at der laves fejl, men at konceptet har potentiale og at ”learning by doing” vil kunne bringe os langt, også med en økonomisk synsvinkel på projektet.

Certificering blev berørt på begge ekskursionerne. Som bekendt er Skov- og Naturstyrelsen certificeret efter både FSC og PEFC standarderne. Generelt blev der fra funktionærside udtrykt tilfredshed med certificeringen, som bl.a. tvang de driftsansvarlige til en større systematisering i deres aktiviteter, ligesom FSC-certificering var afgørende for afsætningen af løvtræ i Nordsjælland.

Eftersommerens ekskursioner

Eftersommerens ekskursioner vil fokusere målrettet på certificering af skov. Det er en relevant diskussion for mange ejere og fra debatten i Skoven ses, at mange spørgsmål trænger til at blive afklaret og belyst.

Første ekskursion går til d. 27. aug. til Løndal skovdistrikt i Midtjylland og den sidste ekskursion til Ravnholt på Fyn d. 24. sep.

Pro Silva vil målrette ekskursionerne således at relevante problemstillinger bliver belyst. Begge ekskursioner bliver indledt med en kort redegørelse for de to standarder, skovene certificeres efter: PEFC og FSC. Ekskursionerne vil derefter føre deltagerne rundt til specifikke punkter i skoven, hvor relevante problemstillinger i relation til certificering tages op. Målet er at belyse hvilke fordele og hvilke ulemper en certificering vil forlene ejeren med. Både i økonomisk og ressourcemæssig henseende, samt i relation til de miljømæssige faktorer i skoven. Kan vi få mere for certificeret træ? Kan certificering medføre rationaler i driften eller er det kun mere besvær? Hvad er det for begrænsninger en certificering lægger på virksomheden? Hvad muligheder giver den? Hvordan fortolkes standardens bestemmelser i de forskellige dyrkningsmæssige/biologiske situationer, vi står overfor i skovdriften? Hvilke ressourcemæssige og økonomiske krav stiller de to standarder til ejeren? Hvor elastisk/smidig kan PEFC-standardens formuleres uden at den mister troværdighed?

Der er masser af problemer at drøfte – det er en stor chance at stå overfor hinanden og gøre det, så spørgsmål og svar kan falde prompte. Jeg håber på stor opbakning til ekskursionerne – fra såvel skeptikere som tilhængere.

Afhængig af interessen for ekskursionerne og input til foreningen i øvrigt overvejer vi at afslutte året med et seminar om certificering. En lejlighed til at behandle ovennævnte spørgsmål mere systematisk og give flere aktører lejlighed til at ytre sig. F. eks. hvordan aftagerne af skovens produkter ser på certificering, hvordan samfundet generelt forholder sig til spørgsmålet etc. Lad os høre om der er interesse!!

Vel mødt til ekskursionerne – de er åbne for alle, men ikke-medlemmer skal selvfølgelig betale, så meld jer hellere ind i Pro Silva med det samme!!! (www.prosilva.dk)

J. C. Briand Petersen
formand for Pro Silva